

BESZÁMOLÓ AZ XXV. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA TÁRSADALOM- TUDOMÁNYI SEKCIÓJÁNAK MUNKÁJÁRÓL

2001. április 19–21. között Piliscsabán, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán került megrendezésre a XXV. OTDK Társadalomtudományi Szekciójának ülése. A rendezvény fővédnökségét Stumpf István miniszter, védnökségét Granasztói György vállalta magára. A szekció elnöke Szilágyi Erzsébet, ügyvezető elnöke Varga Károly volt. A társadalomtudományi szekció munkájában mintegy 300 – magyarországi és határon túli – diák vett részt, 230 pályamunkával. A dolgozatok bemutatása, megvitatása és értékelése 20 alszekcióban történt. A pályaművek nagy száma miatt egyes tudományágak több alszekciót is kaptak, mások viszont éppen ellenkezőleg, mivel viszonylag kevés dolgozat foglalkozott a tudományterületük témáival, közös alszekcióba kerültek. A szociológia és a politológia 3-3, a filozófia, a kulturális és szociális antropológia, valamint a szociálpolitika, szociális munka egyaránt 2-2 alszekciót kapott. Egy-egy alszekció keretében került sor az esztétika, a filmtudomány, a környezettudomány, a tudománytörténet, a média- és kommunikációtudomány, a menedzsmenttudományok, a művelődéstörténet- és elmélet, a szociálpszichológia, valamint a vallástudomány területére tartozó dolgozatok bemutatására. A dolgozatok közül 20 kapott első, 29 második, 31 pedig harmadik díjat, s további 31 különdíj is kiosztásra került a szekcióülés záró napján. A díjazottak pénzjutalomban is részesültek, továbbá publikálási lehetőséget kaptak. A Magyar Tudományos Akadémia Politikai Tudományok Intézetének A. Gergely András vezette Etnoregionális Kutatóközpontja minden szekcióban az első öt helyezettnek ajánlott fel publikálási lehetőséget, míg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem honlapján valamennyi dolgozat elérhető lesz.

A társadalomtudományi szekció színes kínálatából talán némi izelítőt adhatunk a szociológia alszekciók díjazott munkáinak felsorolásával. A Szociológia I. alszekcióban – melynek zsűrijét Farkas János (BMTE) vezette, s tagjai voltak még Elekes Zsuzsanna (BKÁE), Krémer Balázs (BME), Örkény Antal (ELTE BTK) és Utasi Ágnes (SZTE) – első helyezést ért el a Babes-Bolyai Tudományegyetem két diákja, Geambasu Réka és Pásztor Göngyi, *Politikai beállítottság a kolozsvári Báthory Líceum végzős diákjai körében* című dolgozatával. Megosztott második helyezést kapott Cserne Péter (BKÁE KK) *Gary Stanley Becker és a közgazdaságtan imperializmusa* és Mund Katalin (ELTE BTK) *Divináció és szociológia – a társadalomtudományi gondolkodás elmefilozófiai vonatkozásai* című pályamunkája. A harmadik helyen Kiss András (BME GTK) *Az öngyilkosság mint szociológiai probléma*, valamint Obulányi Rita (ME BTK) *Öngyilkossági kísérletek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (1999)* című dolgozata osztozott.

A Szociológia II. alszekció zsűrijének elnöke Hrubos Ildikó (BKÁE) volt, zsűritagok voltak: Farkas Péter (PPKE BTK), Lakatos László (ELTE BTK), Pászka Imre (SZE BTK) és Rosta Andrea (PPKE BTK). Az alszekcióban Rácz Katalin, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatója ért el első helyezést, *Az agrárgazdálkodás és társadalmi körülményei a mai Magyarországon* című dolgozatá-

val. Második helyezést kapott Spaller Endre (ELTE BTK) *Ki „szolgál és véd” minket holnap?* című pályaművével, míg harmadik helyezett lett Hencz István (ELTE BTK) *A helyi társadalom integráltsága kistélepléseken* című munkájával.

A Szociológia III. alszekció zsürielnöki tisztét Némedi Dénes (ELTE BTK) látta el, a zsüri tagjai voltak: Czákó Ágnes (BKÁE), Kéri Teréz (VJTF), Szekeres Melinda (DE BTK), Rajkó Andrea (BME) és Szabó Katalin (BME BTK). Az alszekcióban Sági Tamás, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatója kapott első díjat, *Irány a hedonizmus!* című dolgozatáért; megosztott második helyet szerzett Kosaras Edit (PTE BTK) *Társadalmi szerepek az általános iskolai olvasókörokhben*, valamint Csókay Ákos és Kristóf Luca (ELTE BTK) *Átala-kuló értérendszer*, című munkájával. A harmadik helyezett Fekete Zsuzsa (EKF) lett, *Az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola hallgatóinak homoszexualitáshoz való viszonya* című dolgozatával.

A társadalomtudományi szekció munkájának értékelésekor minden alszekció zsürije arról számolt be, hogy alapvetően elégedett a dolgozatok színvonalával. Különösen igaz ez az egyik filozófia alszekcióra, melynek Heller Ágnes vezette zsürije nem tudott választani a sok színvonalas dolgozat közül, ezért nem is osztottak ki első helyezést, csak három másodikat és három harmadikat.

A diákokkal és a zsüritagokkal való beszélgetések alapján az OTDK vitathatatlan érdemei mellett néhány problémára is fény derült. Az egyik ilyen probléma a pályaművek alszekciókba osztásának kérdése volt. Nemcsak a hallgatók, de több esetben a zsüri tagjai is megkérdőjelezték, hogy egy-egy dolgozatnak valóban az ő alszekciójukban volt-e a helye. Más típusú problémát jelentett a dolgozatok értékelésének bizonyos fokú tisztázatlansága. A verseny – akárcsak egy államvizsga – két részből áll, először magát a dolgozatot értékeli az opponensek – anélkül, hogy ismernék a pályázót –, majd a szekcióüléseken az opponensi véleményeket figyelembe véve, a pályázó előadásában megismerve és megvitatva munkáját hoznak végső döntést a zsüri tagjai. Ha valaki két nagyon eltérő előzetes értékelést kapott munkájáról, egy harmadik vélemény lett volna hivatott eldönteni, hogy melyik értékelést tekintse alapnak a zsüri, amikor meghallgatja a pályázót. Csakhogy több esetben ezek a harmadik értékelések elkeveredtek, későn jutottak a zsüri kezébe, vagy ha oda is jutottak, nem volt konszenzus a tekintetben, hogy miként vegyék számításba ezeket. Eddig általában a két kedvezőbb opponensi értékelést vették figyelembe a zsüri tagjai, vagy csak azt az egyet duplán, amelyikhez közelebb állt a harmadik vélemény. Most előfordult az is, hogy átlagolták a három pontszámot. Önmagában mindegyik módszer mellett és ellen is lehet érvelni, az viszont kétségtelen, hogy egy egységes – és a verseny megkezdése előtt ismertetett – eljárás mód mindenképpen átláthatóbbá tenné az értékelést, és hozzájárulna ahhoz, hogy kevesebben érezzék azt rájuk nézve igazságtalannak. Szintén a pályaművek értékelésével kapcsolatos probléma, hogy az opponensi véleményeket több esetben csak a helyszínen, az utolsó pillanatban kapták meg a diákok, ami megnehezítette, hogy dolgozatuk bemutatásakor érdemben reflektálhassanak rájuk.

Remélhetőleg két év múlva, 2003 tavaszán, amikor Debrecen fog otthont adni a XXVI. OTDK Társadalomtudományi Szekciójának, már ezek a problémák sem árnyékolják majd be a jövő társadalomtudósainak közös találkozóját és megméretését.